

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: **pentru Austro-Ungaria** pe un an 24 cor.; pe $\frac{1}{2}$ an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., **pentru România** și **stremătate** pe un an 40 lei; pe $\frac{1}{2}$ an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: **Strada Prindeului Nr. 10.** Inerterele se primesc la administrație. Prețul după tarifi și învești. Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 220.

La Florii

(A1.) În Sâmbăta Floriilor, când soarele se pleacă spre asfințit, cimitirile satelor noastre se împopulează.

Femei, cu năframe cernite, pornesc din toate ungherele satelor noastre, aducând mățișoarele mormântului celor iubiți, cari au trecut dincolo de hotarul lumii pământene. Implântă mățișoarele la căpătâul mormintelor și se bocesc, cu glasuri scâzute, până-ce seara își întinde tot mai mult vălul ei de întuneric.

E ziua morților și se cuvine, ca creștinii de azi să o sfințim măcar cu pietatea, de care o învredniceau vechii păgâni.

Pe alocuri se aprind luminile de ceară în cimitir, se aprind hârțuri cu tămâie și fumul se înalță spre cer, ca o dovadă că dragostea celor vii se ridică și peste hotarele și preocupările vieții de toate zilele.

În alte locuri poporul nostru nu e obișnuit să prăsnuiască atunci sărbătoarea morților, ci în Vinerea-mare, când se oficiază prohodul Domnului. La încunjurarea bisericilor, când convoiul ajunge în dreptul cimitirului, preotul cetește ectenia morților, cu fața întoarsă spre mormintele, de asupra cărora pâlpâie flacăra tainică a luminițelor de ceară.

Amândouă aceste obiceiuri sânt înalțătoare și în conformitate cu ritualul bisericii noastre răsăritene.

Biserica apuseană serbează ziua morților la 1 Noemvrie — și mulți din credincioșii noștri măimutăresc această sărbătoare, cu care noi n'avem a face întru nimic.

Să rămânem pe lângă frumoasele datini din trecut, cari sânt conforme și cu ritualul nostru. Să rămânem pe lângă ele, mai ales, că aceste — în contrast cu biserica apuseană — se săvârșesc la începutul primăverii, în legătură cu luminatul pașnic al Învierii, și astfel împrăștie, în întunerecul mormântului, și o rază de nădejde,

ce ne-o inspiră învierea firei și aceea a Mântuitorului!

* *

Cultul morților a fost și în antichitate, și în vremile noastre, proba cea mai evidentă pentru gradul de civilizație al omenirii.

Nu știm dacă acest cult ni s'a impus v'odată în mod așa de *imperativ*, ca tocmai în zilele noastre.

Noi cei rămași acasă avem îndatorirea de a da celor dispăruți cea din urmă cinste.

Cei-ce s'au prăpădit pe pământ strein se aseamănă celor ce au perit pe mare. Litoralul e plin adese de monumente, ce indică numele celor ce au murit, sub deslănțuirea dușmănoasă a talazurilor. Tot astfel trebuie să se ridice cruci pretutindeni, prin toate cimitirele satelor noastre, întru pomenirea celor căzuți în războiu. Și crucile acele să se înșirue una lângă alta, într'un loc cu totul separat al cimitirului, având menirea de a perpetua pomenirea celor morți pentru patrie.

Istoria, în munca ei concisă, prinsă în rânduri lapidare, nu va avea răgaz să pomenească cu numele pe toți cei-ce au sângerat în această încâierare uriașă. Să-i pomenim deci noi; să începem acest pomelnic din cimitirele satelor, și când vremile se vor mai

limpezi, se va afla, de bună seamă un cronicar harnic, care să treacă din sat în sat și să adune într'un lung catastih, numele vitejilor necunoscuți, scrise cu slove negre pe crucile de lemn.

La părăstasul ce se va ținea în biserici, pot să se adaogă, bineînțeles, și frumoasele noastre datini de înmormântare.

* *

Cronicarul harnic, de care pomenim mai sus, sint, de sigur, *preoții noștri dela sate*, cari au cea mai sfântă datorie, de a purta, cu cea mai curată conștiință, registrele celor plecați în războiu, indicând la timpul său numele celor căzuți pentru patrie, al prizonierilor și al invalizilor.

Iar cât pentru frumoasele datini de înmormântare, înțelegem: bocetele, bradul, pomeana.

Aici însă ne oprim: la pomeană.

Obiceiul acesta a dat, de repețite ori, prilej de abuzuri. Nu era chiar cuviincios să se mănânce și — mai ales — să se bea fără cumpăt, cu prilejul unei înmormântări. Generația mai tineră a preoților noștri — fie spus spre lauda ei — a remarcat acest lucru și în publicistică, în vremea din urmă.

Credem, că a sosit vremea, să curmăm aceste abuzuri, mai ales în zilele aceste grele prin cari trecem.

Doresc rudele să dea ceva de pomană, pentru odihna sufletesească a mortului?

O pot face, cu îndoit succes, jertfând câteva coroane pentru orfelinele noastre din Sibiu, Blaj și Braşov.

Miscarea deosebit de înalțătoare ce s'a pornit în această direcție, e fără precedent în viața noastră.

Trăim vremuri extraordinare; ne vom ridica și noi la înalțimea lor.

Cei mai buni ai noștri i-și jertfesc viața. Ce echivalent le putem noi da, dacă nu o jertfă

materială, ce se apropie, foarte puțin măcar, de adevărata noțiune a jertfei lor?

Zeci de mii de ai noștri s'au prăpădit pe câmpul de luptă și în urma lor rămâne un număr aproape duple de orfani (dacă nu mai mare!) de soarta cărora sântem datori să ne îngrijim noi, cei rămași acasă.

Să ne dăm seama, cât se speșează la an cu pomenile.

Să adunăm la un loc această sumă și ne vom convinge, că ea atinge cifre fabuloase.

Preoții noștri ar putea prezenta o statistică foarte grăitoare, sub acest raport.

Acum, că vremile ce le trăim sint atât de grele, ar fi momentul cel mai potrivit, să se desbare poporul nostru de acest obicei atât de indecent și de costisitor.

Am realiza două scopuri odată. Întâiu, o adevărată economisire pentru rudele mortului; al doilea, un capital foarte însemnat pentru orfelinele noastre, dacă rudele mortului ar înlocui pomeana costisitoare, cu o contribuție de câteva coroane, spre acest scop.

* *

Iată la ce mă gândesc în preajma Floriilor, când cimitirele satelor noastre se împopulează, și mățișoare și luminițe de ceară se aștern, de mâni pioase, pe mormintele celor ce s'au dus.

E un vechiu și frumos obicei, de o rară putere înduioștoare.

Azi însă nu avem răgaz numai pentru lacrimi.

În fața lui Dumnezeu și a neamului, avem datoria de a o-croti toate odraslele plâpânde, ce au rămas fără sprijin, pe urma celor căzuți în războiu.

Operei distructive a războiului, să opunem opera noastră, provenită din adevărată dragoste creș-

tinească, salvând, pentru viitor, o nouă generație, în locul celei ce s'a prăbușit!

Rusia oprește exportul pentru România.

Ziarul »Dimineața« comunică, că un personagiu marcant sosit din Petersburg la Iași confirmă știrea, că de câteva zile guvernul Rusiei a anulat toate permisiile de export pentru România, cari erau deja aprobate de ministrul de războiu și de externe al Rusiei. În momentul când mărfurile erau să fie exportate, a sosit știrea despre încheierea noii convenții în chestia celor 100 000 vagoane (respective 140 000 vagoane) cereale vândute Austro-Germanilor. În urma acestei știri ministrul de războiu a anulat permisiunea acordată transpunând întreaga afaceră ministrului de externe.

»Opinia« din Iași comentând această știre, crede, că procedera Rusiei ar fi motivată de atitudinea Angliei, care a oprit după conferința dela Paris traficul tuturor mărfurilor destinate pentru România, cari aveau să sosescă peste Rusia.

Tot »Opinia« e informată, că guvernul rus a oprit exportul de cal, ceea-ce a făcut pe membrii comisiei românești, plecați în Rusia cu scop de-a cumpăra cal, să se reîntoarcă imediat în țară.

Zilele trecute d-nul Dim. Greceanu a cerut în camera română lămuriri d-lui ministru de domenii asupra refuzului Rusiei de-a mai permite exportul de mărfuri pentru România.

Prelungirea mandatelor deputaților ruși. În cercurile politice rusești se plănuește prelungirea mandatelor deputaților din Duma, cari espără cu începutul anului viitor. Guvernul Rusiei se teme de alegeri noul, deoarece sunt presemne că în acest caz va sfinje în Duma un număr mai mare de deputați opoziționali. Cercurile opoziționale rusești consideră o atare măsură de anticonstituțională.

Papa plănuește o acțiune diplomatică. Din Roma se telegrafiază ziarelor olandeze, că Vaticanul proiectează o acțiune diplomatică în legătură cu discursurile recente ale ministrilor Bethmann-Hollweg și Asquith. Se crede că e vorba de-o acțiune pentru pregătirea păcii.

După Al Petőfi.

Am s'o smulg...

Înima-mi, isvor de chin,
Am s'o smulg din al meu sin
Și s'o seamăn între spini,
Poate-or răsări dafini
Pentru-ai libertății sori:
Luptători nemuritori!

Crucea

Cruce-i răsplată - ostenelelor grele,
Cruce se împart pretutindenea azi.
Cruce pun, de aur, și craii'n hla-
midă
Pe pieptul iobagului mut, dar viteaz;
Și cruce de spice-i rodește ogorul,
Celui ce-l lucră'n al dragostei
[semn...]
Mântuitorilor: cruce de lemn!

S. Tamba.

Actualități.

De: Euphraste.

I.

Culegătorii de cântece populare ar face un real serviciu literaturii noastre. Cuna versul este unul din mijloacele de a-și șpuce durerea și bucuria intensă ce robește covârșitor sufletul emoționant al anonimului poet popular, și cum un sentiment de acesta este astăzi general, era de prevăzută că poezia noastră populară are să se îmbogățască în decursul războiului actual. Versul popular a fost și este expresia fidelă a sufletului celor mulți, și nu este voinic aproape că nu r'imează gândurile și frământările în scrisori ce le trimite acasă.

Diverse situații, împrejurări de luptă sunt prinse în imagini scilicite, credite despre urzitorii războiului și despre rostul întrebărilor armelor, chinuri sufletești cari tradează sollicitudinea caldă a celor la depărtați față de cel de-acasă, dorul faț de cămin, dragostea nestinsă a soțiilor... Nici cei

de-acasă nu rămân datori, se înțelege, ci priă același mijloc inspirat își desprer sufletul încercat ca nicodată cu diverse sentimente ce se reparcează în această lume a celor mai număroși reprezentanți ai unui popor.

Dar tocmai fiind așa de abundentă poezia populară, o culegere de cântece pretinde o sfortare deosebită, un simț critic acut care să poată face selecționarea adevăratei inspirații prinse în versuri ireproșabile. Este aceasta o muncă dificilă, dar celce o desvârșește face o operă a cărei necesitate este incontestabilă. Acele cântece populare ar cuprinde aurul frământărilor, sugerarea frumoasă, imaginea neperitoare prin noutatea ei, ar fi oginda care să răsfrângă fidel sufletul cu toate notele sale specifice actuale.

Câteva librării românești s'au și pus pe lucru să editeze broșurile de cântece populare, însuș fiindoromanul Ioan Urban Iarlik a făcut un început demn de toată lauda. Am sub ochi aceste broșurile, cari închid dorul și jalea soldatului român.

Culegerea de cântece populare însă ar trebui să se facă pe o sară mai întinsă, condeșe chemate să străn-

ă comoara aceea fără pret, publicând numai ce este deosebit de ales, deosebit de expresiv. Calitativ să esceleze culegerile de cântece populare. Când citesc într'o broșură versuri ca:

Foaie verde de cicloare,
Sus în grui, la lelea Floare,
S'adună de șezătoare,
S'adună și nu s'adaună,
Că nu-i om cu voie bună,
De când cu poruncile,
De-or pornit cătamale
Și goliă satele...
Babele își tore fuiorul
Și nevestele și tore dorul,
Și cum scode caerul
Le sporește vaerul...

Sufletul mi-e cutremurat de fiorii aceia cari lui produc emoția de cea mai mare intensitate și mințea stăruiește îndelung asupra realității vii devalitate în righe asurii de frumoșete veșnică...

Să ni se înmulțească culegătorii poezilor populare!

II.

Semnul evident al culturii este limba pe care o vorbim, vocabularul de cari faci uz când susții o discuție prin câteva propeziții pe hârtie. Sânt

o seamă de oameni cari au mania de a parada cu o limbă sau cu alta strănută, sârmanii de ei fiind de buncredință că lumea li va prețui mai mult, și ar impune astfel ca oamenii de cultură. Ba, așterea aceasta după trecere în considerația publică prin ignorarea limbii noastre și prin întrebăntarea ostentativă a limbii streine, este dusă de unii în exces.

Pe cât se cred de sus, și de moderni pe atât sunt de miei și înapoiați acești plini de ei înșiși, reprezentanți ai mentalității învechite că limba românească n'ar avea doar dreptul să se bucură de frecvența largă pretutindeni, în cercuri cîțerști, ca și în saloane de moravuri subțiri. Ignorarea limbii materne este o rușinoasă urmă care mai perzistă și astăzi a spiritului din timpul iobăgăriei, când numai ce era nobil avea trecere, nume, cinste.

Cu cât însă o limbă este întrebunțată cu mai multă dragoste și grijă, cu atât ea se îmbogățește mai mult, este mai expresivă, mai condeșă, cu atât ea poate vădi o cultură mai solidă, mai avansată. Câte cazuri nu sânt că unii și alții își cer scuze că nu au

taive și în aceleași condițiuni între popoarele libere, și că un asemenea acord să nu fie reținut sau dominat de pruricea covârșitoare a unui guvern controlat de o castă militară. Aceasta am înțeles eu despre distrugerea dominației militare a Prusiei.

Vorbind despre soarta Belgiei, Serbiilor și Muntenegrului, Asquith a observat că Ententa nu numai că garantează convențiile între popoare, ci și a statelor independente și a libertății dezvoltării a statelor mai mici.

Răspunsul meu la discursul cancelarului este foarte simplu: Ententa dorește și e decisă să reconstituie vechea Belgie. Ea nu poate să sufere mai departe atacurile asupra libertății ei. Ce a fost dărâmat, trebuie iară reconstituit și restabilit.

ȘTIRI.

15 Aprilie n. 1916

Intre colaboratorii ziarului nostru a intrat cu ziua de astăzi și apreciatul nostru scriitor **Alexandru Ciura**.

Pentru orfelinatul din Sibiu comitetul Bisericii Sf. Adormiri din Brașov—Cetate a votat în ședința sa de alăturări frumoasă sumă de 1000 cor.

De la 1 Mai o nouă socotire a timpului. Guvernul ungar a luat o dispozițiune de acord cu guvernul Austriei și Germaniei și Olandei, după care dela 30 Aprilie ora 11 noaptea, toate ceasornicele vor fi îndreptate cu o oră înainte, așa că la 11 noaptea să fie miezul nopții. Pornind de la intențiunea ca lumina zilei în vremea verii să fie mai bine folosită, guvernul german a dispus ca în lunile de vară, așa dar dela 1 Mai până la 30 Septembrie să se introducă noua evaluare a timpului după așa numita „Mittelsonnen-Zeitrechnung” care e cu un ceas înainte decât actuala împărțire a zilei. În felul acesta, școlile, atelierele, cluburile, își vor începe automat, pe nesimțite, activitatea lor cu o oră înainte și o vor sfârși cu o oră mai curând. Până acum, vara la 8 seară, trebuia delucrat deja la lumina lămpii, — prin noua împărțire a timpului, la 8 seara va fi încă ziua, căci va fi de fapt ora 7 de seară. Ora aceasta de muncă câștigată în plus seara, va avea de urmare o mare cruțare a materialului de iluminat. Numai în Germania se va realiza în acest chip o economie de 80 milioane mărci în vremea verii, — iar în Austro-Ungaria de 56 milioane coroane. La 30 Septembrie se va reveni iară la vechia împărțire a zilei. În secolul care la 30 Septembrie, ora 12 noaptea, ceasornicele vor fi date înapoi cu o oră la 11.

Doamna Isabella de Gyertyánffy nasc. contesă Schmettow, însoțită de doamna Luisa Volk a onorat ieri cu o vizită redacțiunea noastră. Numele Schmettow—Gyertyánffy, are un trecut de valoare între compozitorii patriei noastre. Soțul călătoriei prin patrie a d-nei contesă Isabella, o nepoată a compozitorului Contelui Math Ida Schmettow Gyertyánffy este a ne evoca un trecut idealist. În această vreme de săngeroasă realitate. Contesa duce cu sine multe relicvii familiare, între care o scrisoare a lui Kossuth Lajos, autografe dela capete încoronate, cu cari artista defunctă, o elevă alui Liszt, a stat în corepondență, cum și compozițiile ei originale. Aceste compoziții, împodobite cu embleme familiei Schmettow, se pot obține la membrii acestei familii, care mai rămâne pentru câteva zile aici în Brașov.

† **Eötvös Károly**. Cunoscutul scriitor și politician maghiar Eötvös Károly a încetat din viață la Budapesta în vârstă de 74 ani.

Un tun francez de 40 de centimetri. Din Berlin se anunță: Revista „Zeitschrift für Heer und Politik” comentază știrea franceză despre construirea unui tun de 40 de centimetri, care să poată lupta cu succes contra tunurilor germane de 42 de centimetri. Revista recunoaște, că un asemenea tun poate fi construit. Spune însă, că este chestia ce putere de acțiune poate avea acest tun. Afară de faptul, că trebuie să treacă ani de zile până când un asemenea tun uriaș să ajungă la maximum de activitate, cum s'a întâmplat și cu tunurile germane de 42 de centimetri și cu zeppelinele. Francezii și Englezii nu pot construi un asemenea tun din cauza inferiorității industriei lor, căci nu împotă numai calibrul, ci și puterea de acțiune și durata tunului.

Francezii au construit tunuri de 24 de centimetri. Acestea nu pot trage

nici 100 de focuri. Teava se arde din cauza căldurii, care se urcă până la 4—5000 de grade și se uzază repede din cauza formidabilei presiuni a gazelor. Ghidulele se învârtesc și nu ating ținta.

Splonajul din Atena. Ziarul „Hronos” din Atena publică noui desăvârșiri despre spionajul legațiilor Quadruple, care au organizat un serviciu de observație în regulă în jurul regelui Constantin. Mai mulți funcționari ai Curții au fost arestați, deoarece au fost plătiți de miniștri plenipotențiarți pentru a spiona corespondența regelui.

Soartea conacului din Belgrad. Foile din Belgrad aduc următoarea publicațiune a guvernamentului militar general c. și r.; Guvernul militar c. și r. dorește să ia în folosire conacul cel nou și să continue lucrările de clădire începute. Se provoacă deci toți cari au o pretenșiune asupra lucrărilor ca antreprenori, să-și anunțe pretenșiunile la guvernamentului militar c. și r. până înclusiv 30 i. c. Orice pretenșiune anunțată după acest termen să respinge.

Proprietarii de grădini și de alte pământuri în câmp pot să capete gratuit nomolul adunat și grămădit în basenul din strada școlii de înț, zidit anume pentru scopurile „canalizațiilor. Acest nomol este foarte potrivit pentru gunoarea grădinilor și a locurilor din câmp. Cel ce dorește a avea din acest nomol n'au cecă a se adresa domnului arhitect orășnesc Georg Klöckner, Strada Aurarilor Nr. 7, în etajul II Magistratului orășnesc.

În gara din Brașov se vor licita în 20 i. c. la orele 9 dim. pe cale publică mărfurile, cari n'au putut fi înmănuate.

Groaznic accident de automobil. Din București se anunță: Un groaznic și trist accident de automobil s'a întâmplat Joi d. a., la orele 4 în piața Teatrului Național. Automobilul cu No. 1086 al d-lui M. Protopopescu deputat, condus de un șofer nepricuput sau beat Al. Hentz, a surprins o tânără fată în dreptul Terasei Oteteliceanu și a trântit-o de trotuar. Un tânăr avocat d. George Georgescu, repezindu-se să dea ajutor fetei, a fost aruncat de automobil tocmai în felinar unde și-a dat sufletul. Corpul nefericitului tânăr a fost transportat la morgă. G. Georgescu-Tistum era avocat și secretar al d-lui Toma Stelian, fost ministru și locuia în str. Vasile Alexandri No. 3. Fata se numește Elena Nițulescu, are 14 ani și locuiește în str. Traian 66; în stare foarte gravă, tânăra a fost dusă la spitalul Colțea. Șoferul a fost arestat.

Un vin scump. La acțiunea ținută în pavilionul băilor dela Wiesbaden au ajuns în licitație și șase sticle de vin din anul 1893 în favorul Crucii roșii. Vinul acesta era încă din rămasul principelui Bismark. Cele șase sticle le-au cumpărat trei domni pentru suma de 585 mărci. Butelia s'a venit deci pe 97.50 m. r. Dacă conținutul buteliei îl vom calcula cu $\frac{1}{4}$ litri, un litru din acest prețios lichid se vine la 130 mărci sau aproape 150 coroane.

Apollo-Bio. Program pentru Duminecă și Lună: Contrabandistii de Opu, Dramă emoționantă americană în 3 acte. — Doșara bărbierii — comedie amuzantă în 3 acte. În rolurile principale Vera Witt și Hugo Flink. — Kuala Lampur (Vedri admirabile colorate). — Morții este decredințat (Umorască). — Factorul amoretat (Parză amuzantă).

Marti și Mercuri: Serată Asta-Nielsen.

Poșta Redacțiunii.

„Moșul” După informațiile ce le avem „Lavosinul” este flositor și recomandat.

Proprietar: Fig. & Curățenie: Brătice & Comi. Redactor responsabil: Ion Luca

Pește delicat ieftin.

Sproten Ia afumate pregătite cu untulem fin (a la Sardine) se capătă în prăvălii de coloniale cu 6—8 fileri bucata

Vânzare en gros la I. G. Aratsch, agentură Brassó. Telefon 655. 1—3

ABONAȚII GAZETA TRANSILVANIEI.

Francezii au construit tunuri de 24 de centimetri. Acestea nu pot trage

„NOIANA”

Institut de credit și economii, societate pe acții, în Noul-Român — (Oláh-Ujfalu.)

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „NOIANA”. societate pe acții, se invită conform §§-lor 15 și 16 ai statutelor societății la a

IX-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Noul-român (Oláhujfalu în localul institutului la 28 Aprilie st. n 1916, la 10 oare a. m.

Obiectele:

1. Constituirea adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și aprobarea bilanțului pre anul 1915.
3. Distribuirea profitului curat, conform bilanțului și darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Alegerea unui membru în direcțiune.
5. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiere.

NB. Domnii acționari, cari doresc a lua parte la aceasta adunare cu vot decisiv, au să depună acțiunile, eventual documentele de plenipotență la cassa institutului nostru, cu cel puțin o zi înainte de adunare (§. 17 din statute.)

DIRECȚIUNEA.

CONTUL-BILANȚ cu 31 Decembrie 1915. — MÉRLEG-SZÁMLA 1915. évi december hó 31-vel.

ACTIVA—VAGYON	Cor. fl.	PASIVA—TEHER	Cor. fl.
Cassa în numărar — Pénztári készlet	14314.21	Capital social—Részvénytőke	42000.—
Escont de cambii — Bank váltók	93078.—	Fond de rezervă—Tartalék-alap	12742.—
Imprumuturi hipotecare — Jelzálogos kölcsönök	7330.—	Fond pentru scopuri de binefacere—Jótékony célú alap	399.17
Cont curent — Folyó számla	3463.56	Depuneri spre fructificare—Betétek	71856.07
Efecte — Értékpapírok	4762.50	Reescompt—Visszeszámitolás	
Mobilier — Felszerelés	K. 630.—	Pro diversi—Hitelezők	207.81
Amortisare — Leírás	,, 330.—	Dividende neridicate—Fel nem vett osztalékok	149.—
Depuneri proprii — Saját betétek	13084.64	Interese tranzitoare—Átmeneti kamatok	8429.—
		Interese restantă după interesele depunerilor — Hátralékos tőkekamatadó	368.94
		Profit curat—Tiszta nyereség	5285.92
	136332.91		136332.91

CONTUL PROFIT și PERDERE. --- NYERESSÉG és VESZTESÉG SZÁMLA.

ESÍTÉ—KIADÁS	Cor. fl.	VENITE—BEVÉTELEK	Cor. fl.
Interese după depuneri—Betéti kamatok	3639.36	Profit transpus—Nyeresség áthozat	700.83
Interese de reescompt—Visszeszámitolási kamatok	1235.75	Interese dela cambii—Kamatok	7972.90
Contribuțiune și aruncuri — Adó	K. 1890.18	„ „ imprumuturi hipotecare — Jelzálogos kölcsön után	164.90
10% dare după interese de depuneri — 10% betéti kamatok után	,, 363.94	„ „ cont-curent — Folyó számla után	46.24
Salare — Fizetések	1750.—	„ „ efecte—Értékpapírok után	138.—
Spese — Költségek	550.—	Provisiuni—Jutalékok	6508.38
Porto — Postadíj	70.46	Interese după depuneri proprii—Kamatok saját betétek után	84.64
Chirie — Házbér	100.—		
Competențe de timbru—Ílletekek	32.68		
Marce de prezentă — Jelenléti díjak	362.—		
Amortisare — mobilier Felszerelési leírás	330.—		
Profit curat—Tiszta nyereség	5285.92		
	15610.29		15610.29

Noul-Român, la 31 Decembrie 1915 —Oláh-Ujfalu, 1915 évi december hó 31-én.

MEMBRII DIRECȚIUNII: — GAZGATÓSÁGI TAGOK:

Aurelian Negrutiu m. p. Ioan Giurca m. p. Lazar Cocos m. p. Ioan T. Comșia m. p.
președintele dir.
Haximilian Budac m. p. Lesman Arnold m. p. Vasilie Aron m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului. — Aldélir ott felüljelölö bizottág a jelen mérleg-számlákat megvizsgálta és az intézet könyveivel teljes összhangzásba és rendbe hozta.

MEMBRII COMITETULUI DE SUPRAVEGHIERE: — FELÜJJELEŐ BIZOTTSÁGI TAGOK:

Ioan Holerga m. p. Ioan Pop David m. p. Lesman Mór m. p. Simion Gindea m. p.
președinte.
Nicolae Balu m. p.

Propunerile Direcțiunii a se citi pe pagina a patra.

Ion Vaslu mp.
Mateiu C. Jiga,
revizor expert al „Soldaritătii.”

Propunerea Direcțiunei

referitoare la împărțirea profitului curat de cor. 5285 92 fil. conform SS-ilor 46 și 56 din statute.

1.	5%	Dividenda acționarilor	Cor.	2100 —	fil.
2.	5%	Fondului de rezervă	„	265 —	„
3.	5%	Tantiemă direcțiunei	„	265 —	„
4.	3%	Tantiemă comitetului de supraveghiere	„	168 —	„
5.	2%	Tantiemă oficialilor	„	105 —	„
6.	1%	pentru scopuri de binefaceri	„	52 —	„
7.		Supradividendă acționarilor	„	420 —	„
8.		Remunerațiune direcțiunei	„	300 —	„
9.		Remunerațiune comitetului de supraveghiere	„	150 —	„
10.		Remunerațiune președintelui	„	100 —	„
11.		Supradotațiune fondului de rezervă	„	993 —	„
12.		Orfelinatului din Sibiu	„	50 —	„
13.		Orfelinatul din Blaj	„	50 —	„
14.		De transpus pe anul 1916	„	277,92	„
			Total Coroane.	5285 92	fil.

Direcțiunea.

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcoolice. **Apă minerală de primul rang** care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale. **Bebutura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale** care în urma conținutului și îngrijirii conștiințioase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondial renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpeză absolută până la cea din urmă picătură. **Depozit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. O. & L. THEIL, Strada garei Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.** **Cu toată stima**
Administrația isvorului, Iosef György,
Sepsihodok (Ardeal).

96—200.

Femei române! Femei române!

**Radicală revoluția în grijele casei!
Spălatul rufelor fără săpun, fără leșe!**

Lemnele scumpe, cărbunii scumpi, săpunul esorbitant scump, timpul scump, adică totul, ce face cheltueli și osteneți cu spălatul rufelor, cruțați, chivernisiți cu: „Lavosin“.
„Lavosin“ul e cel mai recent, victorios, nevătmător preparat pentru spălatul rufelor. „Lavosin“ e garantat liber de clor. Cu „Lavosin“ se spală rufele alb scilpitor fără foc sau numai cu apă lăvă (adică dăbia caldăsoară, dară nici decum aldă), fără osteneală: cetiți și urmați instrucțiunea!
„Lavosin“ul cruță rufele (nu se mai rupe așa curând, că „Lavosin“ul nu conține clor, care, cum se știe, mănâncă, prăpădește rufele în scurt timp, făcându-le sdrențe.
„Lavosin“ul desinfecțiază rufele și le dă și miros plăcut. 1 1/4 kgr. „Lavosin“ are puterea de spălat dela 3 kilograme de cel mai bun săpun (zis de simbur, nemțește kernseife).
I dosă „Lavosin“ costă numai 1 cor. 85 fil și ajunge pentru spălatul rufelor din 2 săptămâni dela 6 persoane!!!
La fiecare dosă se dă în limba română instrucțiune tipărită despre modul cum să întrebuințăm „Lavosin“ul.
„Lavosin“ul e eminent pentru oțeluri, spitaluri, sanatorii, internate, asiluri de săraci, casăimi, mănăstiri, spălători, băi etc.
Cu „Lavosin“ se pot curăți și vase de lemn, podine, trepte (scări), ganguri etc.

Noua fabrică „Lavosin“ în Viena
Kuhner și filii
Singura vânzare pentru Transilvania:
Hermina Niemandz născ. de Benkner.
Brașov (Brassó) Târgul cailor Nr. 28
(Pentru câteva comitate transilvănene încă libere primesc reprezentanți solvenți).

Antreprize de pompe funebre
E. TUTSEK.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.
vis-à-vis de băcacia Steaua Roșie.
Recomand Onor. public la cazuri de moarte stabilimentul meu cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pompoase și mai simple **cu prețuri ieftine.**
Depou de cosciug de metal ce se pot închid hermetic, din prima fabrică din Viena.
Fabricarea proprie a **cosciugelor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejar.**
Depou de **cutuni** pentru monumente și **pantlioci cu prețurile cele mai moderate.**
Reprezentanță de monumente de marmură, cară funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un **car funebru vânat pentru copii**, precum și cioclii.
Comande întregi se execută **prompt și ieftin** iau, asupra-mi și **transporturi de morți înstrăinătate.**
La cazuri de moarte a se adresa
E. Tutsek.
Telefon Interurban. 405.

A apărut:
„Cartea Soldatului—
partea II“.

Cu următorul cuprins:
După patimi înviere. — Răgăciuni și cântări sante. — Morții noștri: Luptători pentru lumină și eroi pe câmpul de luptă. — Dia- tejiile neamului. — Poezii, mărșuri ostășești, doine și str. gături. — Multe și de toate. — Calendar pentru războin.
— Cu ilustrațiuni actuale. —
Cel mai potrivit dar de Sf. Paști pentru vitejii noștri soldați aflători pe câmpul de luptă sau prin spitale.
Prețul 40 fileri plus 5 fileri porto. Comande primește:
Tipografia A. Muresianu
Branisce et Comp.
Se află de vânzare la **Elibrăria**
Ciu cu.

Doamnelor române!

Curățiți podelele parchetate și podelele de scânduri cu „Lavosin“ „Lavosinul“ curăță fără vre-o osteneală cu rezultat surprinzător de frumos și nelătecut de nicip un alt preparat. Așchiile de oțel, scumpul Terpentin sau Benzina nu vi mai trebuie! I dosă „Lavosin“ (trebue păstrat în loc recoros sau u med) costă numai 1 cor. 85 fil. și ajunge pentru 9 podele parchetate sau de scânduri. Se capătă la **Hermina Niemandz n. de Benkner** Brassó, Târgul cailor 28.

În casa din strada Preș Nr. 10.

De închiriat 4 odăi, buclărie, pivniță, pod, șopron, grădină. Casa este și de vânzare. Informații se pot lua în Șirul Livezii Nr. 2. Telefon 45. 1-3

Culegător - tipograf

versat și în lucrări de acidență află imediată aplicare în condiții favorabile la

Tipografia A. Muresianu
Branisce & Comp.
Brașov, strada Prundului Nr. 16

Noutate. --- Ciocoladă --- Noutate.

Aduc la cunoștința Onor. public că am deschis un **magazin modern aranjat cu Ciocoladă, Bonboane și alte articole nouă** în strada Vămeș Nr. 36- Palatul Czei.
Rog sprijinul on. public.
Kästenbaum Mór.
3—10

Avis.

Am onoarea a aduce la cunoștința **Onor. dame** că am strămuit **Magazinul cu Corsete** din Budapesta la Brașov.

Comande pentru tot felul de corsete, legături de stomac se execută cu acuratețe și prompt.
De o cercetare numeroasă se roagă **Fejér Lukabné**
Strada porții 36.
24—75

Subscrisa se recomandă, ca mijlocitoare la cumpărarea și vânzarea de Case, pământuri, Vile, grădini, precum și prăvălii și locuințe. Serviciu real.

Marie Friedmann
Șirul Livezii Nr. 2 Tel. 46.

9—15

ANUNȚURI
PRIMEȘTE
ADMINISTRAȚIA:
„Gazeta Transilvaniei“
CU PREȚURILE
CELE MAI
MODERATE

A apărut:
Ajutorul de stat

pentru familiile celor înrolați precum și despre îngrijirea invalizilor, a văduvelor și orfanilor celor căzuți în războiu.
Broșura este întocmită după ordinațiunile și legile rețeteitoare la ajutoarele ce se dau din partea statului, și este împărțită în trei părți:
I. Ajutorul de stat.

Pe 12 pagini se vorbește în breșura despre felul cum se dă ajutor familiilor a căror susținător a fost înrolat. Se arată cu deamănuntul care familie are drept să ceară ajutor și cât îi se poate da după lege. În fiecare comitat ajutoarele se schimbă. Se relevă cât ajutor se dă în comitatele românești.

II. Îngrijirea invalizilor și a familiilor acestora.
In acest capitol se spune pe 11 pagini cum se îngrijește statul de soldații și ofițerii cari au devenit ologi, ciungi, etc., în decursul împlinirii datoriilor lor militare. Se arată cu cifre cât ajutor se dă lunar, ori anual invalizilor și familiilor lor.

III. Ocrotirea familiilor celor căzuți (morți) pe câmpul de luptă, precum și a celor dispăruți.

Sub acest titlu se publică cu deamănuntul ajutorul dela stat al văduvelor, orfanilor și al familiilor celor căzuți pe câmpul de luptă. Se arată sprijinul material lunar al văduvei, speșele de creștere ale orfanilor și ajutorul provizor anual în cazul când soldatul a dispărut. Toate aceste se cuprind într'un articol separat unde se arate competențele lunare ale văduvelor și orfanilor rămași de ofițerii, ca deții și stegarii căzuți în războiu, și speșele de educațiune a copiilor rămași fără tată.
Broșura aceasta este unica în feșul său. n tătă broșura s pu întrebari și se dau răspunsuri înțelegătoare.

Prețul 40 fileri, plus 5 fileri porto postal. Se poate capătă dela **Administrația ziarului** **„Foata poporului Român“** BUDAPEȘTA, VII., Ilka-utca 36.

5—6

Birou de informații în Budapesta.

Dau informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Dau informații referitor la rugările trimise la oricare ministeriu. Urgez rezolvarea cauzelor și rog rezolvare favorabilă.

In cause de miliție dau deslușiri grabnice și sigure.
Căștig informații despre soldații pierduți pe câmpul de luptă. **Mijlocesc totfelul de vânzări și cumpărări.**

L. Olariu
3—5 Târgul Cailor Nr. 10

Nr. Mag. 260/43916.

Pește de lac sărat (mijloc ca alimentațiune ieftină) se capătă în hala cumpeni dela Stat.
Brassó 8 Martie 1916.
Magistratul orașănesc.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de **Contabil** publicăm concurs cu termen de 15 zile.
Beneficiile sunt:
a) salar anual K 2200.—
b) 20% bani de cvartir K 440.—
c) tantiemă statutară
Cei cari știu conduce Contabilitatea independent vor fi preferiți. Alegerea s face pe un an de probă. Alesul va suplii pe timpul războiului și postul de cassar. Hunedoara, la 7 Aprilie 1916.

Direcțiunea societății «Agricola»

2—2